

Sygn. akt III KO 57/22

POSTANOWIENIE

Dnia 26 maja 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk

w sprawie **D. B. i G. O.**

oskarżonych z art. 231 § 2 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 26 maja 2022 r.

wniosku Sądu Rejonowego w R.

z dnia 27 kwietnia 2022 r., sygn. akt II K [...],

o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,

na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

przekazać sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w K..

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 27 kwietnia 2022 r., sygn. akt II K [...], Sąd Rejonowy w R., wystąpił do Sądu Najwyższego o przekazanie – w trybie art. 37 k.p.k. – innemu sądowi równorzędnemu sprawy D. B. i G. O. oskarżonych o czyny z art. 231 § 2 k.k.

W uzasadniając wskazaną wyżej inicjatywę podniesiono, że w przedmiotowej sprawie realna jest obawa zaistnienia w opinii społecznej przekonania co do braku warunków obiektywnego jej rozpoznania przez sąd miejscowo właściwy. W ocenie Sądu takie wnioskowanie wynika z faktu, że sprawa ta stanowi jeden z wątków tzw. „afery [...]”, w która dotyczy powiązań o charakterze przestępczym pomiędzy politykami, osobami działającymi w branży gospodarczej, jak również przedstawicielami szeroko rozumianego wymiaru sprawiedliwości funkcjonującymi przede wszystkim na terenie

województwa [...], w szczególności miasta R. i okolic. Sprawa ta wiąże się również z zainteresowaniem medialnym na tym terenie.

Co więcej, właśnie charakter tej sprawy – jak to zauważył Sąd Rejonowy – skutkował prowadzeniem postępowania przygotowawczego, podobnie jak i w sprawach dotyczących innych wątków szeroko rozumianej „afery [...]”, przez jednostkę terytorialną prokuratury spoza właściwości miejscowej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek Sądu Rejonowego w R. o przekazanie sprawy sądowi równorzędnemu zasługiwał na uwzględnienie.

W judykaturze Sądu Najwyższego (m.in. w powołanym przez sąd inicjujący postanowieniu z dnia 7 września 2021 r., IV KO 120/21), wielokrotnie podnoszono, że przesłanka „dobra wymiaru sprawiedliwości”, która stanowi podstawę wystąpienia z wnioskiem określonym w art. 37 k.p.k., winna znaleźć zastosowanie w tych sytuacjach, w których istnieje zagrożenie realnego wpływu na swobodę orzekania lub stworzenia w opinii publicznej uzasadnionego (nawet jeśli jest ono obiektywnie nieprawdziwe) przekonania o braku warunków do rozpoznania sprawy przez sąd miejscowo właściwy w sposób bezstronny.

Okoliczności takie bez wątpienia występują w niniejszej sprawie, a jej pozostawienie do rozpoznania w sądzie właściwym miejscowo – Sądzie Rejonowym w R., nie sprzyjałoby realizacji istotnego ze względu na dobro wymiaru sprawiedliwości celu, jakim jest potrzeba kształtowania w świadomości społeczeństwa przekonania o bezstronności sądu rozpoznającego daną sprawę.

Przekonuje o tym przedmiot postępowania oraz występująca w nim konfiguracja osobowa, co wynika m.in. z materiałów zgromadzonych głównie w aktach niejawnych.

Sprawa ta wiąże się również ze sprawą, którą Sąd Najwyższy wskazanym wyżej postanowieniem z dnia 17 września 2021 r., na wniosek Sądu Okręgowego w R., przekazał – w oparciu o przepis art. 37 k.p.k. – Sądowi Okręgowemu w K..

Wprawdzie nagłośnienie medialne sprawy, na które także powołuje się sąd w uzasadnieniu postanowienia, nie stanowi podstawy do skorzystania z tzw. właściwości z

delegacji (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia z dnia 28 listopada 2002 r., IV KO 51/02; z dnia 13 grudnia 2002 r., III KO 53/02; z dnia 7 października 2004 r., V KO 68/04; z dnia 14 grudnia 2004 r., IV KO 63/04; z dnia 25 kwietnia 2007 r., IV KO 22/07), nie ulega jednak wątpliwości, że pozostawienie sprawy we właściwości sądu występującego z niniejszą inicjatywą mogłoby – niezależnie od jej wyniku – wywołać w opinii publicznej pogląd co do braku obiektywizmu po stronie składu orzekającego, przy czym z uwagi na osoby objęte postępowaniem oraz jego przedmiot groźbę taką uznać należy za realną, a nie jedynie hipotetyczną.

Uwzględniając powyższe oraz konieczność przekazania tej sprawy poza obszar właściwości apelacji [...], wskazano jako właściwy do jej rozpoznania Sąd Rejonowy w K.

a.s.